Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 18. decembra 2025 *

„Predhodno odločanje – Člen 45 PDEU – Prosto gibanje delavcev – Enako obravnavanje – Uredba (EU) št. 492/2011 – Člen 7(2) – Socialne ugodnosti – Družinski dodatek – Pogoj za dodelitev tega dodatka delavcu nerezidentu za otroka njegovega zakonca oziroma registriranega partnerja – Zahteva, da mora ta delavec ‚zagotavljati preživljanje' tega otroka – Merila presoje – Domneva, ki temelji na skupnem prebivališču – Direktiva 2004/38/ES – Člen 2, točka 2(c) – Pojem ‚družinski član'"

V združenih zadevah od C-296/24 [Jouxy] [i] do C-307/24 [Momeut] [i],

katere predmet je dvanajst predlogov za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki jih je vložilo Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Luksemburg) z odločbami z dne 25. aprila 2024, ki so na Sodišče prispeli 26. aprila 2024, v postopku

SM,

PX (C-296/24),

CY (C-297/24),

LK,

MF (C-298/24),

OP,

TD (C-299/24),

MY,

IX (C-300/24),

AH,

CJ (C-301/24),

AE (C-302/24),

* Jezik postopka: francoščina.

[i] Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

BF,

CG (C-303/24),

LH (C-304/24),

TB,

MV (C-305/24),

KN,

PE (C-306/24),

NB (C-307/24)

proti

Caisse pour l'avenir des enfants

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Jarukaitis, predsednik senata, K. Lenaerts, predsednik Sodišča v funkciji sodnika četrtega senata, M. Condinanzi, N. Jääskinen (poročevalec), sodnika, in R. Frendo, sodnica,

generalni pravobranilec: R. Norkus,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za SM, PX in NB V. Bolard, avocat,

– za CY, LK, MF, OP, TD, MY, IX, AH, CJ, AE, BF, CG, LH, TB, MV, KN in PE P. Peuvrel, avocat,

– za Caisse pour l'avenir des enfants R. Jazbinsek, avocate,

– za češko vlado J. Benešová, M. Smolek in J. Vláčil, agenti,

– za Evropsko komisijo S. Delaude in B.-R. Killmann, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 12. junija 2025

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se nanašajo na razlago pojma „zagotavljanje preživljanja otroka“, ki je bil razvit v sodni praksi Sodišča v okviru razlage člena 45 PDEU, člena 2, točka 2, Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46), člena 1(i) in člena 67 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72) ter člena 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji (UL 2011, L 141, str. 1).

2 Ti predlogi so bili vloženi v okviru dvanajstih sporov med obmejnimi delavci in zakonci oziroma registriranimi partnerji nekaterih od njih ter Caisse pour l’avenir des enfants (sklad za prihodnost otrok, Luksemburg; v nadaljevanju: CAE), ker je ta sklad tem delavcem zavrnil dodelitev družinskih dodatkov za otroke njihovih zakoncev oziroma registriranih partnerjev.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 2004/38

3 Člen 2 Direktive 2004/38 določa:

„Za namene te direktive:

[…]

2. ‚Družinski član‘ pomeni:
   (a) zakonca;
   (b) partnerja, s katerim je državljan Unije sklenil registrirano partnerstvo na podlagi zakonodaje države članice, če zakonodaja države članice gostiteljice obravnava registrirana partnerstva kot enakovredna zakonski zvezi in v skladu s pogoji, določenimi v ustrezni zakonodaji države članice gostiteljice;
   (c) potomce v ravni črti, ki so mlajši od 21 let ali so vzdrževane osebe, in tiste zakonca ali partnerja, opredeljenega v točki (b);

[…].“

Uredba št. 883/2004

4 Člen 1 Uredbe št. 883/2004 določa:

„V tej uredbi:

[…]

(i) ‚družinski član' pomeni
(1) (i) vsako osebo, ki je opredeljena ali priznana za člana družine ali za člana gospodinjstva z zakonodajo, po kateri se zagotavljajo dajatve;

[…]
(2) če zakonodaja države članice, ki se uporablja v skladu s pododstavkom 1, ne razlikuje med družinskimi člani in drugimi osebami, za katere se uporablja, se zakonski partner, mladoletni otroci in vzdrževani polnoletni otroci štejejo za družinske člane;

[…]."

5 Člen 3 te uredbe, naslovljen „Stvarna veljavnost", v odstavku 1 določa:

„Ta uredba se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

[…]

(j) družinske dajatve."

6 Člen 67 navedene uredbe, naslovljen „Družinski člani, ki stalno prebivajo v drugi državi članici", določa:

„Oseba je upravičena do družinskih dajatev v skladu z zakonodajo pristojne države članice, tudi za družinske člane, ki stalno prebivajo v drugi državi članici, kakor da bi stalno prebivali v prvi državi članici. […]"

Uredba št. 492/2011

7 Člen 7 Uredbe št. 492/2011, naslovljen „Zaposlovanje in enako obravnavanje", določa:

„1. Delavec, ki je državljan države članice, na ozemlju drugih držav članic zaradi njegovega državljanstva ne sme biti obravnavan drugače kot domači delavci v zvezi z zaposlitvenimi in delovnimi pogoji, predvsem glede plačila, odpustitve in, če postane brezposeln, glede vrnitve na delovno mesto ali ponovne zaposlitve.

2. Delavec uživa enake socialne in davčne ugodnosti kot domači delavci.

[…]"

Luksemburško pravo

8 Upoštevni določbi luksemburškega prava, kakor sta se uporabljali v času dejanskega stanja sporov o glavni stvari, sta člena 269 in 270 code de la sécurité sociale (zakonik o socialni varnosti), ki izhaja iz loi du 23 juillet 2016 portant modification du code de la sécurité sociale, de la loi modifiée du 4 décembre 1967 concernant l'impôt sur le revenu, et abrogeant la loi modifiée du 21 décembre 2007 concernant le boni pour enfant (*Mémorial* A 2016, p. 2348) (zakon z dne 23. julija 2016 o spremembi zakonika o socialni varnosti, spremenjenega zakona z dne 4. decembra 1967 o davku od dohodkov in razveljavitvi spremenjenega zakona z dne 21. decembra 2007 o dodatku za otroka (*Mémorial* A 2016, str. 2348, v nadaljevanju: zakonik)), ki je začel veljati 1. avgusta 2016.

9 Člen 269(1) zakonika, naslovljen „Pogoji za dodelitev", določa:

„Uvede se dodatek za prihodnost otrok, v nadaljevanju: ‚družinski dodatek'.

Pravico do družinskega dodatka ima(-jo):

(a) vsak otrok, ki dejansko in neprekinjeno prebiva v Luksemburgu ter ki ima tam zakonito stalno prebivališče;

(b) družinski člani, kakor so opredeljeni v členu 270, vsakogar, za kogar velja luksemburška zakonodaja in spada na področje uporabe evropskih uredb ali drugega dvo- ali večstranskega instrumenta, ki ga je Luksemburg sklenil na področju socialne varnosti in ki določa plačevanje družinskih dajatev v skladu z zakonodajo države zaposlitve. Družinski člani morajo stalno prebivati v državi, na katero se nanašajo zadevne uredbe ali instrumenti."

10 Člen 270 tega zakonika določa:

„Za uporabo člena 269(1)(b) za družinske člane osebe, v zvezi s katerimi nastane pravica do družinskega dodatka, štejejo zakonski otroci, zunajzakonski otroci in posvojeni otroci te osebe."

Spori o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

11 Z odločbami CAE, ki temeljijo na členih 269 in 270 zakonika, je bila tožečim strankam iz postopkov v glavni stvari, ki so obmejni delavci in ki prebivajo v Belgiji, Nemčiji ali Franciji ter opravljajo dejavnost zaposlene osebe v Luksemburgu, bodisi zavrnjena dodelitev družinskih dodatkov za otroke njihovih zakoncev oziroma registriranih partnerjev (zadevi C-299/24 in C-301/24) bodisi ukinjena pravica do dodatkov, prejetih za take otroke, z učinkom od 1. avgusta 2016 (zadeve od C-296 do C-298/24, C-300/24 in od C-302/24 do C-307/24).

12 Po mnenju CAE ti otroci – ker nimajo sorodstvene vezi z zadevnimi obmejnimi delavci – nimajo statusa „družinskega člana" v smislu člena 270 zakonika.

13 Conseil arbitral de la sécurité sociale (sodni svet za socialno varnost, Luksemburg) je tožbam, s katerimi so ti delavci zahtevali dodelitev oziroma ponovno dodelitev družinskega dodatka, ugodilo.

14 Vendar je conseil supérieur de la sécurité sociale (višji svet za socialno varnost, Luksemburg) s spremembo odločbe potrdil odločbe CAE, navedene v točki 11 te sodbe.

15 Tožeče stranke iz postopkov v glavni stvari so vložile kasacijsko pritožbo pri Cour de cassation (kasacijsko sodišče, Luksemburg), ki je predložitveno sodišče.

16 Navedeno sodišče navaja, da je Sodišče v sodbi z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca) (C-802/18, EU:C:2020:269), na podlagi razlage člena 1(i) in člena 67 Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 in členom 2, točka 2, Direktive 2004/38 pravico obmejnega delavca do izplačila družinskega dodatka za otroka njegovega zakonca oziroma registriranega partnerja, s katerim ta delavec nima sorodstvenih vezi, pogojevalo z dokazom, da zagotavlja preživljanje tega otroka.

17 V postopkih v glavni stvari je conseil supérieur de la sécurité sociale (višji svet za socialno varnost) menil, da prispevek obmejnega delavca k preživljanju otroka njegovega zakonca oziroma njegovega registriranega partnerja ni bil dokazan, zato se predložitveno sodišče sprašuje – pri čemer se sklicuje tudi na sodbo z dne 15. decembra 2016, Depesme in drugi (od C-401/15 do C-403/15, EU:C:2016:955) – o objektivnih elementih, s katerimi je mogoče dokazati to preživljanje.

18 Tako se navedeno sodišče zlasti sprašuje, ali dokaz o skupnem prebivališču obmejnega delavca in zadevnega otroka zadostuje kot dokaz, da ta delavec zagotavlja preživljanje tega otroka, ali pa bi bilo treba upoštevati tudi druge objektivne elemente, kot je način financiranja tega skupnega prebivališča. V tem okviru naj bi se postavljalo tudi vprašanje pomena, ki ga je treba pripisati starosti otroka, saj naj bi iz te sodbe izhajalo, da se za otroke vsekakor domneva, da so vzdrževani do starosti 21 let. Poleg tega se sprašuje, kakšen pomen bi bilo treba pripisati prispevku staršev otroka k njegovim potrebam na podlagi preživninske obveznosti staršev ali pravice do stikov in nastanitve.

19 V teh okoliščinah je Cour de cassation (kasacijsko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji, ki sta v zadevah od C-296/24 do C-307/24 enaki:

„1. (a) Ali je treba pojem ‚zagotavljanje preživljanja' otroka, iz katerega izhaja status družinskega člana v smislu določb prava Evropske unije, kakor se je razvil v sodni praksi Sodišča glede prostega gibanja delavcev in tega, da obmejni delavec v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot zaposlena oseba v državi članici za otroka svojega zakonca ali registriranega partnerja, s katerim nima sorodstvenih vezi, prejema socialno ugodnost – kot se razume samostojno ali v povezavi z načelom široke razlage določb, namenjenih zagotavljanju prostega gibanja delavcev – razlagati kot nekaj, kar obstaja in torej daje pravico do prejemanja socialne ugodnosti,

– samo zaradi zakonske zveze ali registrirane skupnosti med obmejnim delavcem in enim od otrokovih staršev;

– samo zaradi skupnega stalnega ali začasnega prebivališča obmejnega delavca in otroka;

– samo zato, ker obmejni delavec plačuje za kakršne koli izdatke v korist otroka, čeprav

– gre za izdatke za potrebe, ki niso osnovne ali preživninske;

– se nanašajo na tretjo osebo in otroku koristijo le posredno;

– niso v izključno ali posebno korist otroka, temveč celotnega gospodinjstva;

– so zgolj občasni;

– so nižji od izdatkov staršev;

– so glede na otrokove potrebe neznatni,

– samo zato, ker se izdatki plačujejo s skupnega računa obmejnega delavca in njegovega zakonca ali registriranega partnerja, ki je otrokov starš, ne glede na vir sredstev na tem računu;

– samo zato, ker je otrok mlajši od 21 let?

(b) Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali je treba pojem ‚zagotavljanje preživljanja' razlagati kot nekaj, kar obstaja in torej daje pravico do prejemanja socialne ugodnosti, če sta podani dve ali več od navedenih okoliščin?

2. Ali je treba pojem ‚zagotavljanje preživljanja' otroka, iz katerega izhaja status družinskega člana v smislu določb prava Evropske unije, kakor se je razvil v sodni praksi Sodišča glede prostega gibanja delavcev in tega, da obmejni delavec v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot zaposlena oseba v državi članici za otroka svojega zakonca ali registriranega partnerja, s katerim nima sorodstvenih vezi, prejema socialno ugodnost – kot se razume samostojno ali v povezavi z načelom široke razlage določb, namenjenih zagotavljanju prostega gibanja delavcev – razlagati kot nekaj, kar ne obstaja in torej ne daje pravice do prejemanja socialne ugodnosti,

– samo zaradi obstoja preživninske obveznosti otrokovih staršev, ne glede na to,

– ali se ta preživninska terjatev določi sodno ali pogodbeno;

– v kakšnem znesku je znesek te preživninske terjatve določen;

– ali dolžnik dejansko plačuje ta preživninski dolg;

– ali prispevek obmejnega delavca nadomešča neizpolnjevanje obveznosti enega od otrokovih staršev,

– samo zato, ker otrok v okviru izvrševanja pravice do stikov in nastanitve ali deljenega prebivanja ali kakšne druge ureditve občasno biva pri drugem staršu?"

20 S sklepom predsednika Sodišča z dne 26. junija 2024 so bile zadeve od C-296/24 do C-307/24 združene za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe.

Vprašanji za predhodno odločanje

Uvodne ugotovitve

21 CAE je, ne da bi izrecno uveljavljal ugovor nedopustnosti, v pisnih stališčih navedel, da bi moralo Sodišče „zavrniti“ vprašanja za predhodno odločanje, ker se nanašajo na presojo dejanskega položaja, ki je v izključni pristojnosti organov in – odvisno od primera – nacionalnih sodišč.

22 V zvezi s tem je v okviru postopka iz člena 267 PDEU, ki temelji na jasni ločitvi nalog med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, nacionalno sodišče edino pristojno za razlago in uporabo določb nacionalnega prava, medtem ko je Sodišče pristojno le, da glede na dejansko stanje, ki ga navede nacionalno sodišče, odloči o razlagi ali veljavnosti besedila Unije (sodbi z dne 16. marca 1978, Oehlschläger, 104/77, EU:C:1978:69, točka 4, in z dne 7. novembra 2024, ERB New Europe Funding II, C-178/23, EU:C:2024:943, točka 21 in navedena sodna praksa).

23 V zvezi s trditvami CAE zadostuje ugotoviti, da predložitveno sodišče z vprašanjema Sodišče v bistvu prosi za razlago člena 45 PDEU, člena 1(i) in člena 67 Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 in členom 2, točka 2, Direktive 2004/38, kakor so bili razloženi v sodni praksi Sodišča, ki izhaja iz sodbe z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l’avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca) (C-802/18, EU:C:2020:269, točki 64 in 70), in zlasti pojasniti, kako je treba razlagati pogoj, da se delavcu nerezidentu v državi članici zaposlitve dodeli družinski dodatek za otroka njegovega zakonca oziroma registriranega partnerja, ki izhaja iz te sodne prakse in v skladu s katerim mora ta delavec „zagotavljati preživljanje“ tega otroka.

24 Čeprav morata nazadnje uprava in – odvisno od primera – nacionalna sodišča presoditi, ali je ta zahteva za namene dodelitve družinskega dodatka v danem primeru spoštovana, mora Sodišče v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 22 te sodbe, razlagati določbe prava Unije, na katere se nanašajo vprašanja za predhodno odločanje.

25 Iz tega izhaja, da so predlogi za sprejetje predhodne odločbe dopustni.

Vprašanji

26 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 45 PDEU, člen 1(i) in člen 67 Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 in členom 2, točka 2, Direktive 2004/38 razlagati tako, da je pogoj za to, da se delavcu nerezidentu v državi članici zaposlitve dodeli družinski dodatek za otroka njegovega zakonca ali registriranega partnerja – in sicer, da mora ta delavec „zagotavljati preživljanje“ tega otroka – izpolnjen zgolj s tem, da imata zadnjenavedena isto stalno prebivališče, ali pa je treba za ugotavljanje takšnega preživljanja upoštevati druge objektivne elemente.

27 V zvezi s tem je treba najprej navesti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso delavec nerezident lahko upravičen do izplačila državne dajatve iz naslova socialne ugodnosti, kot je finančna pomoč za visokošolski študij, ne le za svojega otroka, ampak tudi za otroka svojega zakonca oziroma registriranega partnerja, s katerim ta delavec nima sorodstvene vezi, kadar navedeni delavec zagotavlja preživljanje tega otroka (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2016, Depesme in drugi, od C-401/15 do C-403/15, EU:C:2016:955, točke od 57 do 60 in navedena sodna praksa).

28 Dalje, kar zadeva, natančneje, družinski dodatek, kakršen je ta iz postopkov v glavni stvari, je Sodišče v sodbi z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca) (C-802/18, EU:C:2020:269), razsodilo, na eni strani, da je tak družinski dodatek dajatev socialne varnosti, ki spada med družinske dajatve iz člena 3(1)(j) Uredbe št. 883/2004. Ker je ta povezana z opravljanjem dejavnosti zaposlene osebe s strani obmejnega delavca v državi članici, pomeni tudi socialno ugodnost v smislu člena 7(2) Uredbe št. 492/2011, iz katere je razvidno, da so delavci nerezidenti v skladu z načelom prepovedi diskriminacije, ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo na podlagi državljanstva, upravičeni do enakih socialnih in davčnih ugodnosti kot domači delavci (glej v tem smislu sodbo z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca), C-802/18, EU:C:2020:269, točke 24, 31 in 40).

29 Sodišče je, na drugi strani, med drugim uporabilo ustaljeno sodno prakso na področju prostega gibanja delavcev, ki se nanaša na pogoje za dodelitev finančne pomoči za visokošolski študij družinskim članom takih delavcev, iz točke 27 te sodbe in ugotovilo, da člen 7(2) Uredbe št. 492/2011, ki je na posebnem področju dodelitve socialnih ugodnosti poseben izraz pravila enakega obravnavanja, določenega v členu 45(2) PDEU, nasprotuje določbam države članice, na podlagi katerih lahko delavci nerezidenti družinski dodatek iz postopkov v glavni stvari prejemajo le za svoje otroke, ne pa tudi za otroke svojega zakonca, s katerimi nimajo sorodstvene vezi, vendar zagotavljajo njihovo preživljanje, čeprav imajo vsi otroci, ki prebivajo v tej državi članici, pravico do prejemanja tega dodatka (sodba z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca), C-802/18, EU:C:2020:269, točki 64 in 70 ter navedena sodna praksa).

30 V obravnavani zadevi je iz spisa, ki je na voljo Sodišču, razvidno, da je conseil supérieur de la sécurité sociale (višji svet za socialno varnost) po tej sodbi s spremembo odločbe odločil, da je CAE, potem ko je *in concreto* ponovno preučil zadeve v glavni stvari, upravičeno zavrnil družinski dodatek iz postopkov v glavni stvari delavcem nerezidentom za otroke njihovega zakonca oziroma registriranega partnerja iz razloga, da navedeni delavci niso v celoti zagotavljali preživljanja navedenih otrok.

31 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da je treba v skladu s sodno prakso določbe, ki urejajo prosto gibanje delavcev, ki pomeni enega od temeljev Unije, razlagati široko (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2016, Depesme in drugi, od C-401/15 do C-403/15, EU:C:2016:955, točke od 58 do 60 in navedena sodna praksa).

32 Na drugem mestu, upoštevati je treba opredelitev pojma „družinski član" iz člena 2, točka 2, Direktive 2004/38. Pojem „družinski član" obmejnega delavca, ki je lahko posredno upravičen do enakega obravnavanja na podlagi člena 7(2) Uredbe št. 492/2011, namreč ustreza pojmu „družinski član" v smislu člena 2, točka 2, Direktive 2004/38, ki zajema zakonca ali partnerja, s katerim je državljan Unije sklenil registrirano partnersko skupnost, neposredne potomce, ki so mlajši od 21 let ali so vzdrževane osebe, in neposredne potomce zakonca ali partnerja (glej v tem smislu sodbo z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca), C-802/18, EU:C:2020:269, točka 51 in navedena sodna praksa).

33 V zvezi s tem je Sodišče že pojasnilo, da se za otroke vsekakor domneva, da so vzdrževani do starosti 21 let, kot je razvidno zlasti iz člena 2, točka 2(c), Direktive 2004/38 (sodba z dne 15. decembra 2016, Depesme in drugi, od C-401/15 do C-403/15, EU:C:2016:955, točka 62), in da je status obmejnega delavca kot družinskega člana, ki vzdržuje otroka zakonca ali registriranega

partnerja, lahko objektivno razviden iz skupnega stalnega prebivališča tega delavca in zadevnega otroka (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2016, Depesme in drugi, od C-401/15 do C-403/15, EU:C:2016:955, točki 59 in 60).

34 V zvezi z zadnjenavedenim je iz te sodne prakse mogoče sklepati, da ob skupnem stalnem prebivališču delavca nerezidenta in otroka njegovega zakonca oziroma registriranega partnerja ta objektivni element načeloma sam po sebi zadostuje za dokaz, da ta delavec zagotavlja preživljanje tega otroka, saj skupno stalno prebivališče označuje stabilno povezavo med tema osebama.

35 Kakršna koli drugačna razlaga bi bila ne samo v nasprotju z načelom široke razlage določb, ki urejajo prosto gibanje delavcev, kot je bilo navedeno v točki 31 te sodbe, ampak bi se z njo tudi kršila sodna praksa, na katero je bilo opozorjeno v točki 32 te sodbe in s katero je bilo določeno, da se opredelitev „družinski član“ iz člena 2, točka 2, Direktive 2004/38 upošteva v okviru presoje, katere namen je določiti osebe, ki so lahko posredno upravičene do enakega obravnavanja na podlagi člena 7(2) Uredbe št. 492/2011.

36 Zato je treba za ugotovitev, ali je zahteva, da mora delavec nerezident zagotavljati preživljanje otroka svojega zakonca oziroma registriranega partnerja, v danem primeru spoštovana, šteti, da ne glede na starost otroka zadostuje dokaz o skupnem stalnem prebivališču tega delavca in tega otroka, če ta otrok v preostalem izpolnjuje merila, določena z zakonodajo države članice zaposlitve, v obravnavani zadevi z luksemburško zakonodajo, ki ureja dodelitev zadevnega družinskega dodatka.

37 Na podlagi obstoja skupnega stalnega prebivališča je namreč mogoče domnevati, da delavec nerezident, ki opravlja dejavnost zaposlene osebe, prispeva h kritju vsaj dela stroškov gospodinjstva, in sicer zlasti stroškov, povezanih s stanovanjem in življenjem v gospodinjstvu, in torej k zadovoljevanju potreb članov tega gospodinjstva, vključno s potrebami otroka zakonca ali registriranega partnerja. Zato okoliščina, da delavec nerezident stalno prebivališče deli s tem otrokom, zadostuje za dokaz, da je zahteva v zvezi z zagotavljanjem preživljanja tega otroka spoštovana.

38 Poleg tega je treba poudariti, da ni treba, da skupaj prebivata nujno ves čas. Na eni strani, ob upoštevanju pomena pojava sestavljenih družin – kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 58 in 59 sklepnih predlogov – zadevni otrok lahko del časa živi tudi z drugim od svojih staršev, in sicer biološkim staršem ali posvojiteljem, ki ni zakonec ali registrirani partner delavca nerezidenta. Na drugi strani, ni mogoče šteti, da je povezava med tem delavcem in tem otrokom pretrgana zgolj zato, ker zadnjenavedeni zaradi šolanja del časa prebiva zunaj tega stalnega prebivališča.

39 Glede na vprašanja predložitvenega sodišča je treba še dodati, prvič, da ker je obstoj skupnega stalnega prebivališča zadosten pogoj za spoštovanje zahteve v zvezi s preživljanjem otroka, uprava ali – odvisno od primera – nacionalna sodišča od delavca nerezidenta ne morejo zahtevati, da poleg dokaza o obstoju takega skupnega prebivališča natančneje dokaže, da prispeva k vsakodnevnim stroškom ali zadovoljevanju posebnih potreb zadevnega otroka.

40 Vendar kadar delavec nerezident in zadevni otrok sploh nimata skupnega stalnega prebivališča, zlasti zaradi študija, ki ga opravlja ta otrok, mora obstajati možnost, da se upoštevajo drugi objektivni elementi, ki izkazujejo določeno stabilnost – kot je med drugim prispevanje k stroškom nastanitve, prevoza in/ali vsakdanjega življenja navedenega otroka – da se temu delavcu omogoči, da dokaže, da še naprej zagotavlja njegovo preživljanje.

41 Drugič, obstoja preživnine, ki jo plačuje drugi od bioloških staršev ali posvojiteljev otroka zakonca ali registriranega partnerja delavca nerezidenta – kar je primer iz točke 52 sodbe z dne 2. aprila 2020, Caisse pour l'avenir des enfants (Otrok zakonca obmejnega delavca) (C-802/18, EU:C:2020:269) – ali pa obstoja pravice, ki jo ima ta starš do stikov z otrokom in njegove nastanitve, ni mogoče šteti za okoliščini, na podlagi katerih je mogoče izključiti, da ta delavec zagotavlja preživljanje tega otroka, s katerim deli isto stalno prebivališče.

42 V zvezi s tem je treba, na eni strani, navesti – tako kot generalni pravobranilec v točki 49 sklepnih predlogov – da je Sodišče v tej sodbi navedlo, da v obravnavani zadevi takega prispevka ni, zgolj z namenom, da bi predložitvenemu sodišču pomagalo pri presoji vprašanja, ali obmejni delavec zagotavlja preživljanje tega otroka. Posledično tega, da drugi od staršev otroka zakonca ali registriranega partnerja delavca nerezidenta plačuje preživnino, ni mogoče šteti za merilo, na podlagi katerega bi bilo mogoče izključiti, da ta delavec zagotavlja preživljanje otroka svojega zakonca ali registriranega partnerja, s katerim deli stalno prebivališče. To velja še toliko bolj, ker obstoj take preživnine ni pogoj, ki izključuje pravico do družinskega dodatka v korist otroka zakonca ali registriranega partnerja delavca rezidenta, s katerim zadnjenavedeni deli stalno prebivališče.

43 Na drugi strani, upoštevanje okoliščin iz točke 41 te sodbe, da bi se izključilo, da delavec nerezident zagotavlja preživljanje otroka svojega zakonca oziroma registriranega partnerja, bi pomenilo, da bi se zahteva v zvezi s preživljanjem otroka razlagala v nasprotju z načelom široke razlage določb, ki urejajo prosto gibanje delavcev, kot je opozorjeno v točki 35 te sodbe.

44 Tretjič, pojasniti je treba, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 61 sklepnih predlogov, da iz domneve, da delavec nerezident preživlja otroka svojega zakonca oziroma registriranega partnerja, ki temelji na skupnem stalnem prebivališču, izhaja, da lahko uprava ali – odvisno od primera – nacionalna sodišča dodelitev družinskega dodatka, kot je ta iz postopkov v glavni stvari, temu delavcu zavrnejo le v izjemnih okoliščinah. Taka zavrnitev je lahko utemeljena le, če je iz spisa razvidno, da je navedeni delavec podal lažne izjave ali dejansko nikakor ne prispeva k stroškom, povezanim s preživljanjem otroka, saj te stroške v celoti krije tretja oseba.

45 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 45 PDEU, člen 1(i) in člen 67 Uredbe št. 883/2004 v povezavi s členom 7(2) Uredbe št. 492/2011 in členom 2, točka 2, Direktive 2004/38 razlagati tako, da je pogoj za to, da se delavcu nerezidentu v državi članici zaposlitve dodeli družinski dodatek za otroka njegovega zakonca ali registriranega partnerja – in sicer, da mora ta delavec „zagotavljati preživljanje" tega otroka – izpolnjen, kadar med navedenim delavcem in biološkim ali posvojenim otrokom njegovega zakonca ali registriranega partnerja obstaja družinska skupnost, za katero je značilno, da imata ta delavec in ta otrok skupno stalno prebivališče.

Stroški

46 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 45 PDEU, člen 1(i) in člen 67 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti v povezavi s členom 7(2) Uredbe (EU) št. 492/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o prostem gibanju delavcev v Uniji in členom 2, točka 2, Direktive 2004/38/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC

je treba razlagati tako, da

je pogoj za to, da se delavcu nerezidentu v državi članici zaposlitve dodeli družinski dodatek za otroka njegovega zakonca ali registriranega partnerja – in sicer, da mora ta delavec „zagotavljati preživljanje“ tega otroka – izpolnjen, kadar med navedenim delavcem in biološkim ali posvojenim otrokom njegovega zakonca ali registriranega partnerja obstaja družinska skupnost, za katero je značilno, da imata ta delavec in ta otrok skupno stalno prebivališče.

Podpisi